

1 Ar numatyta mokėjimo įsakymo procedūra?

Airijoje nėra konkrečios mokėjimo įsakymo procedūros, tačiau ieškovo, kuriam turi būti sumokėta konkreti pinigų suma arba kurio reikalavimo vertę galima lengvai nustatyti, naudai gali būti priimamas sprendimas už akių.

1.1 Procedūros taikymo sritis

Jeigu atsakovas neatvyksta į teismo posėdį arba nepateikia atsiliepimo į ieškovo reikalavimą, ieškovo naudai gali būti priimamas sprendimas už akių. Jeigu pradinis reikalavimas pareiškiamas dėl nustatytos ar konkrečios sumos, galutinį teismo sprendimą galima įregistruoti Aukštojo teismo centriniam biure arba apygardos teismo raštinėje, priklausomai nuo reikalavimo sumos (išskyrus keletą atvejų, pavyzdžiui, su pinigų skolinimu susijusias bylas, tuomet ieškovas turi pateikti prašymą priimti sprendimą už akių arba gauti teismo leidimą įregistruoti jo naudai priimtą sprendimą). Kitaip tariant, daugumoje aiškių skolų išieškojimo bylų ieškovo naudai gali būti priimamas sprendimas už akių ir jam nebūtina atvykti į teismą, o sprendimą iš atitinkamo teismo raštinės jis gali gauti pagal administracinę procedūrą.

Jeigu reikalavimas nėra susijęs su konkrečia pinigų suma, ieškovas privalo kreiptis į teismą prašydamas priimti sprendimą, ir sprendimas gali būti priimtas tik teismo keliu.

1.1.1 Kokių rūšių reikalavimams ši procedūra taikoma (pvz., tik piniginiams reikalavimams, tik iš sutarčių kylantiems reikalavimams ir t. t.)?

Sprendimas už akių gali būti priimamas beveik bet kurios rūšies byloje. Ši procedūra netaikoma tik sutartiniams arba piniginiams reikalavimams, tačiau būtent šiems reikalavimams taikoma sistema yra dar paprastesnė. Pagrindinės išimtys yra susijusios su pinigų skolinimo bylomis.

1.1.2 Ar yra nustatyta didžiausia reikalavimo suma?

Ne.

1.1.3 Ar privaloma taikyti šią procedūrą?

Procedūra pasinaudoti neprivaloma, nes ieškovas tam tikrų veiksmų privalo imtis prieš priimant sprendimą už akių: pavyzdžiui, pateikti reikalingus dokumentus atitinkamo teismo raštinėi, arba atsakovui turi būti išduotas ir įteiktas pranešimas apie ieškinį ir rašytinis patvirtinimas. Jeigu atsakovas neatsiliepė į ieškovo reikalavimą arba atsisakė tai padaryti ir jeigu ieškovas neprašo priimti sprendimo už akių, tuomet vienintelė galimybė ieškovui yra nebetęsti bylos.

1.1.4 Ar galima taikyti procedūrą, jeigu atsakovas gyvena kitoje valstybėje narėje arba trečiojoje šalyje?

Jeigu tarp šalių galioja susitarimai dėl teismo sprendimų pripažinimo ir vykdymo Airijoje ir kitose valstybėse narėse (2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo, kuris dabar yra pakeistas Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1215/2012) arba panašūs susitarimai sudaryti su trečiosiomis šalimis, procedūra galima pasinaudoti, jei atsakovas gyvena kitoje jurisdikcijoje. Jeigu atsakovas gyvena užsienyje, ieškovas privalo užtikrinti, kad atsakovui būtų tinkamai įteikti dokumentai laikantis atitinkamo teismo reglamento, kuris taikomas dokumentų įteikimui už jurisdikcijos ribų. Jeigu kitoje jurisdikcijoje gyvenantis atsakovas neatvyksta į teismo posėdį arba nepateikia atsiliepimo į ieškinį, ieškovas įprasta tvarka gali prašyti, kad teismas priimtų sprendimą už akių.

1.2 Kompetentingas teismas

Teismo kompetencija priklauso nuo nagrinėjamo reikalavimo pobūdžio arba sumos. Ieškovas turėtų kreiptis į teismą, kuriame jis iškėlė bylą, ir tas teismas turi teisę nustatyti, ar atsakovas atvyko į teismo posėdį ir ar pateikė atsiliepimą į ieškinį, ir ar nepasibaigė atitinkami terminai. Jeigu ieškinio suma yra mažesnė nei 75 000 EUR (ieškinį dėl asmens sužalojimo atveju – 60 000 EUR), tuomet ieškovas gali pareikšti savo ieškinį apygardos teisme. Jei suma didesnė nei nurodytas dydis, ieškinį reikia pareikšti Aukštajame teisme. Jeigu ieškinio suma yra mažesnė nei 15 000 EUR, ieškinį reikia pareikšti apylinkės teisme. Jeigu ieškinio suma yra mažesnė nei 2 000 EUR, ieškinį reikia pareikšti pagal ieškinių dėl nedidelių sumų nagrinėjimo procedūrą.

1.3 Formos reikalavimai

Ieškovas privalo užtikrinti, kad vadovausis tinkamomis procedūromis, kaip aprašyta teismo reglamente. Ieškovas privalo informuoti atsakovą apie bylą. Jeigu atsakovas neatvyksta į teismo posėdį arba nepateikia atsiliepimo į ieškinį, tuomet ieškovo naudai gali būti priimamas sprendimas už akių. Jeigu ieškinyje yra susijęs su nustatyta suma, tuomet ieškovui tereikia pateikti prašymą sumokėti arba reikalavimą dėl mokėjimo ir kai suma sumokama, ieškovas paprastai turi teisę atitinkamo teismo raštinėje gauti sprendimą neprašydamas teismo nutarties ir neteikdamas prašymo teisėjui. Tuomet atitinkami ieškinį nagrinėjančio teismo darbuotojai patikrina, ar atsakovas pripažino ieškinį, ar nepasibaigė su tuo susiję terminai ir ar ieškovas pateikė raštinei būtinus įrodymus, pavyzdžiui, rašytinį patvirtinimą dėl dokumentų įteikimo ir rašytinį patvirtinimą dėl skolos, kuriuose nurodoma tuo metu faktiškai mokėtina suma.

Jeigu ieškinyje konkreti suma nenurodyta arba jeigu ieškinio dar negalima kiekybiškai įvertinti, tuomet ieškovas privalo prašyti, kad teismas priimtų sprendimą už akių.

1.3.1 Ar privaloma naudoti standartinę formą? (Jeigu taip, kur tą formą galima gauti?)

Taip. Aukštajame teisme atitinkama nuostata dėl sprendimo, kuris priimamas neatvykus į teismo posėdį, yra

1986 m. Aukštesniosios instancijos teismų reglamento su pakeitimais 13 taisyklė, o dėl sprendimo, kuris priimamas nepateikus atsiliepimo į ieškinį, – 27 taisyklė. Apygardos teisme prašymas priimti sprendimą už akių turi būti pagrindžiamas tam tikrais dokumentais, įskaitant pradinį ieškinį ir pareiškimą dėl ieškinio įteikimo. Be to, prašymas priimti sprendimą turi atitikti prie **2001 m. Apygardos teismo reglamento** formų sąrašo pridėtas 9 ir 10 formas. Formas galima rasti reglamento priede.

Lygiai taip pat, apylinkės teisme naudojamas formas galima rasti **Apylinkės teismo reglamento** priede.

1.3.2 Ar būtina turėti advokatą?

Ne. Tačiau jeigu ieškinio vertė yra didesnė nei 75 000 EUR (ieškinį dėl asmens sužalojimo atveju – 60 000 EUR), tuomet ieškinį nagrinėja apygardos teismas, o jeigu ieškinyje keliama sudėtingi klausimai, tuomet patartina (tačiau neprivaloma) kreiptis teisinės konsultacijos ir pasisamdyti atstovą.

1.3.3 Kaip išsamiai reikia aprašyti reikalavimo pagrindą?

Pradiniame ieškinyje turi būti nurodyti šalių vardai ir pavardės, adresai ir, jei taikytina, profesija. Jame taip pat turi būti nurodyta ieškinio suma, aprašomos reikalavimo atsiradimo aplinkybės / ieškinio pagrindas ir išsamūs dėl mokėjimo pateikti reikalavimai.

1.3.4 Ar reikia pateikti rašytinius įrodymus, pagrindžiančius reikalavimą? Jeigu taip, kokie dokumentai priimtini kaip įrodymai?

Pradiniame ieškinyje ieškovas išdėsto visas svarbias aplinkybes, susijusias su reikalavimu, pavyzdžiui, nurodo mokėtiną / reikalaujamą sumą, reikalavimo atsiradimo aplinkybes, su mokėjimu susijusius reikalavimus ir, jei taikytina ir atsižvelgiant į reikalavimo pobūdį, išdėsto visus kitus svarbius faktus, pavyzdžiui, nurodo duomenis apie visus patirtus sužalojimus ar nuostolius, gautą gydymą arba bet kokias kitas neigiamas pasekmes, kurios kilo dėl ieškinio pagrindo.

1.4 Prašymo atmetimas

Teismas atmeta prašymą priimti sprendimą už akių, jeigu pareiškėjas nesilaikė teismo reglamente nustatytų reikalavimų. Pavyzdžiui, jeigu nebuvo tinkamai laikomasi su dokumentų įteikimu susijusių taisyklių, sprendimas už akių dėl ieškinio nebus priimtas.

1.5 Apskundimas

Jeigu teismas atsisakė priimti sprendimą už akių, paprastai taip atsitinka dėl to, kad ieškovas nesilaikė teismo reglamento, todėl ieškovui gali prireikti dar kartą pradėti bylą įteikiant naują ieškinį prieš atsakovą pagal taikytiną teismo reglamentą.

Atsakovas gali prašyti panaikinti už akių priimtą sprendimą. Norėdamas sėkmingai apskūsti už akių priimtą sprendimą, atsakovas turėtų teismui nurodyti priežastį, dėl kurios jis neatvyko į teismo posėdį arba nepateikė atsiliepimo į ieškinį, ir reikėtų teismui įrodyti, kad nurodytos priežastys padeda paaiškinti arba pagrįsti tą neveikimą. Atsakovui sėkmingai apskundus sprendimą, jis bus panaikintas, o atsakovas turės galimybę gintis byloje.

1.6 Prieštaravimas

Jeigu teismas mano, kad sprendimą reikėtų panaikinti, atsakovas gali gintis ir pateikti atsiliepimą į ieškinį, o byla bus nagrinėjama įprasta tvarka.

1.7 Prieštaravimo pasekmės

Jeigu atsakovas atsiliepimą į ieškinį pateikia per reglamente arba teismo nustatytą terminą, kuris priklauso nuo konkretaus atvejo, tuomet byla nagrinėjama įprasta tvarka. Jeigu šiuo atžvilgiu būtini kokie nors nurodymai, teismas nustatys, kaip byla turi būti nagrinėjama.

1.8 Prieštaravimo nepareiškimo pasekmės

Jei atsiliepimas į ieškinį nepateikiamas, ieškovo naudai gali būti priimtas sprendimas už akių.

1.8.1 Kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti vykdytiną sprendimą?

Už akių priimtas sprendimas yra vykdytinas sprendimas. Žr. atsakymus į 1.3.d klausimą.

1.8.2 Ar šis sprendimas yra galutinis, ar atsakovas gali jį apskūsti?

Atsakovas gali prašyti, kad teismas pakeistų arba panaikintų sprendimą. Šį prašymą nagrinėja tas pats teismas. Teismas gali panaikinti sprendimą, jeigu mano, kad tai būtų teisinga ir jeigu priimant sprendimą buvo padaryta kokia nors klaida, arba jeigu teismas yra įsitikinęs, kad atsakovas turi realią galimybę prieštarauti reikalavimui. Nutartį, kuria panaikinamas sprendimas arba kuria atsisakoma panaikinti sprendimą, gali ginčyti bet kuri šalis.

Paskutinis naujinimas: 17/12/2020

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.